Kornelijus Platelis

karstiniai reiškiniai / eilėraščiai

UDK 888.2-1
Pl-24
Knygos išleidimą rėmė
Kultūros ministerija
© Kornelijus Platelis, 2010

ISBN 978-9986-39-630-7

■ I

Andai vešėjęs
pasaulis ir traukęsis
vėl ėmė plėstis.

Apie varnėnus dar po penkerių metų

Dabar jau pats nelyginant varnėnas
kompiuterio dėžutėj gyvenu,
tinklan pasaulio laidau savo giesmes,
tolyn, platyn, nors jas turbūt mažiau
ausų begirdi negu tavo, broli,
kuris namo sugrįžęs po žiemos
ant stogo ulbi plakdamas sparneliais,
pavirtęs visas kviečiančiu balsu.
Man taip nebeišeina, o ir metų
laikų kaita neaudrina jausmų,
tarsi išėjęs būčiau iš jų rato
ir atsidūręs tiesėje, kurios
gale – tikroves skirianti juostelė...
Kaip išmonę sumaišo su tiesa
istorija apsimetantis mitas,
įtrūkęs laikas, virstantis tiese,
taip ir mane poeto tapatybė
sugundo suokti ištisus metus
(iš įpročio?) virtualiai paukštytei
ant svaigulio nuauksintos šakos.

2005 04

Personæ

Apšarmoja balų stiklai, ir gal tiktai veidrodiniai
Kalėdų eglutės žaisliukai atspindi iškreiptus veidus
vieną po kito.

Ir taip ratu į priekį dienom, akimirkom, randantis
vis kitu, vis kitaip, kartojantis...

Kas juos visus suvienys, kokia iliuzija, koks
tikėjimas? Sniegas nukloja lauką,
baltą it popieriaus lapas,
virš kurio pagyvenęs raštininkas
palinksta ir pradeda: Aš...

Pavasarį grįžta į žemę anglis ir vanduo,
dangus kiek pastovi dar balose įrašytas.
Naivus užmaršumas nuplauna, nutrina, nuskuta
lenteles sezoninėms patirtims.

Kol ponia Mirtis sudaužo
metų veidrodžius ir sulaidoja
visus bendrame kape.

2004 11–2005 11

3D

Sutikau juos jau grįžtančius –
pagyvenusių aktorių porą, tamsiais akiniais
abu, vyras kiek priekyje, žvilgsniai
nudelbti į šaligatvį, tiesią plytelių siūlę –
1D. Nenorėjo matyti kitų, būti matomi,
nenorėjo, kad juos atpažintų, tetroško likti
dviejose atminties dimensijose,
plytelės suklotos tvarkingai, linija veda tolyn
į nuspėjamą pabaigą.

O aš vis dar sėdžiu krūpčiodamas
trimatėj apsuptyje, pakerėtas
regimybės visuotinimo, atsidavęs,
aikčiodamas iš malonumo,
nors ketvirtoji mano dimensija – lūkesčiai –
jau taip pat nunykusi, nebesvarbi, ją pakeitė
dėsningos ar netikėtos regimybės procesų tąsos,
plokščias ekrano veidas ir plokščias popieriaus lapas,
plytelių siūlė po kojom.

Tik aš dar kažkur skubu,
o jie jau grįžta.

2010 03

Bokštai

Iš prieblandos kyla grakštūs į šaltą ir vaiskų dangų,
išsilukštena iš nemigos, rausta aušros spinduliuos
tarytum iš gėdos, tušti, netekę prasmės, nebereiškiantys...
Sakai – tai pralaimėjimas?
Sakai – nugyventa klaidingai, tuščiai, be garbės
ir be tikslo, per daug abejota,
per daug nurašyta dalykų?

O tada, kai dar siela viskam kabino prasmes,
ar buvo jie ne tie patys? Ne pats tu
tada nuraudęs kilai aušros spinduliuos,
teisingas, kupinas, pergalingas,
dar neabejojantis, bet jau nusiteikęs
kuo daugiau nurašyti?

2005 05

Medinė dramblio statulėlė

Nejau tai jis, sumedėjęs,
išsaugojęs būtą pavidalą,
tačiau pakeitęs substanciją
tokia pat inertiška,
tik dar bukesnė?
Šaunumo, kurio galėjo
būti jo judesiuos, nebeliko nė kvapo,
kaip ir vilties kada nors
tapti bandos vadu.
Dabar nebeaišku, ar ši statulėlė iš viso
yra konkretaus egzemplioriaus,
ar tik dramblio idėjos atvaizdas,
dulkantis ant nebeskaitomų
knygų spintos

2005 03

Mažasis nusiminimo šešėlis

Kurį nuo manęs
meta pro storus debesis
neprasiskverbianti mėnesiena.

2005 03

Juokas

Vis didesnė mūsų dalis išeina
iš pasaulio. Vogčia. Ištuštėja sąmonė.
Vis mažiau mūsų lieka sėdėti akivaizdose,
kalbėti klausytojams, ginčytis smuklėse.
Lukštai kažin kokie, pusiau užpildyti,
kontempliuojantys savo tuštumas.
Bandydami įsijausti, patirti
kadaise svaiginusią mus pilnatvę,
daromės nebejuokingi, veikiau groteskiški. Meilė?
Ar ji dar pajėgtų sukurti vienovės iliuziją,
jei troškimai persmelktų visumą
ir miglos pripūstų ertmes? Veikiau tai būtų
lyg bandymas nusigerti
iki savęs paties. Tiesa, juokas.
Juokas akimirkai dar
įtempia raukšlėtą kevalą.

2002 03

Neturistinė zona

Atšiaurus čia klimatas, saulės nedaug,
krinta lapai, raukšlėjasi, vysta ir čeža po kojom,
pieštuko smaigaliu, po neklusniais
pirštais ant klaviatūros.

Ir mėnesienos nedaug,
delčia amžinai į pabaigą,
debesų slepiama
tarytum Dianos nuogybė.

Tik šunys ieško kažko, šniukštinėja po lapais,
kiša snukius į olas, šokuoja klavišais
(it lapės), uodžia pieštuko pėdsakus,
mano šunys, tiek laiko šerti, auginti,
staiga tokie priešiški.

2008 04

Progresas

Dabar jau rašau japonišku pieštuku,
kurio nebereikia drožti, o mano nevaldomi
ir nemąstomi atspindžiai patys veikia
tikrovėje: sako prakalbas, geria vyną,
šypsosi, rodo rūgščias grimasas.
(O pameni, kaip pirštus panerdavau
į tavo tankiąsias garbanas, akys
svaidydavo žaibus, prieš mus
buvo visas gyvenimas,
ir mes nežinojome koks?)
Tikrovė dabar apsikeitė su poetine
ir tapo dar netikresnė, nebūtinesnė.
Andai ėjusi iš manęs, ji dabar į mane sugūra,
subyra, vos spėju fiksuoti savo
atspindžio krečiamas paikystes,
ir kadangi jos būna įvykusios, įsirašiusios
į kokį nors ekraną, mano japoniškam
pieštukui dažnai nebėra ką veikti.

1999 05

Taškas jau buvo kitur

Žalia želė
cigaretės cilindre
žiebtuvėlis neveikia,
nors kažkokie garai...
žvelgi iš aukšto
į bergždžias mano pastangas
suvaldyti šią trapią proto
konstrukciją į „pasiduodu“, atsainiai
užsirūkai cigarą
vėliau mes kalbamės
prie apvalaus staliuko trise
(dar kažkoks prašalaitis)
prašau papasakoti
apie pasaulio ribas –
ar jas galima peržengti
vykstant į ten ir atgal
tu sakai: keliavau tik „į ten“
ir grįžau į tą patį tašką
kurio nebebuvo „ten pat“.

2009 01

Avokadai

Jų drambliškus kauliukus
mylimoji mėgsta sodinti
į vazonėlius, jie išdygsta, išskleidžia
mėsingus lapus tartum dramblio ausys
ir nesusigaudo – kam jie,
ką jais daryti – saulė, kurios tikėtasi,
čia nešildo, lietus neprausia...

Ir tu mano branduolį tąsyk
įkišai į atsitiktinę dirvą, sapnų valdove.
Kodėl? Iš smalsumo, iš nuobodulio?
Štai jis sudygo ir sulapojo gausiai
žodžiais, kurie nesupranta –
kam jie.

2006 01

Švytuoklė

Nuo „tik“ iki „tak“ kelias neilgas, įprastas,
bet kvapą kas kartas užgniaužia, pradėjus kristi
tarsi sūpuoklėse tarp skirtingų gyvenimų,
kuriuos taip naiviai kadaise norėjau suvienyti.

Žemiausiam taške abejonė pabunda, grybšteli,
bet įsijausti nespėjus inercija neša į viršų,
į rampų apšviečiamą vieną dviejų paveikslų.
Laikrodis tas jau pamiršo rodyti laiką.

2005 01

Ilgės

Ilgi rudens vakarai išsirašo ilgom eilutėm,
tartum takai, nesibaigiantys ties sutartinėm ribom,
kurias nuvargusiai minčiai jau nusibodo perženginėti,
išsirašo iš lapų į nesusitartą erdvę, į ten, kur keisti,
nepažįstami pašnekovai
aplink liepsneles ir sužvarbusius žiedus sutūpę kalbas tarpusavy,
ir nežinia, ar bent pastebi šias pamėkles, vingiuojančias
tarp kauburėlių, žemėj ir atminty besiknaisiojančias,
o jau tikrai nebeturi ką joms pasakyti, su pašaipa
žvelgia į išsirašiusius iš savo namų, iš lapų it sočios
žuvys į negrabiai ant kabliuko užvertą masalą.

2002 12

Žiemos miegas

Jie miega giliai nesapnuodami nieko
po sniegu, po ledu, po sausa žole, po žeme
tarsi salos švarioj negyvybės jūroj
ar upės nešamos lytys.

Jie miega juodai sapnuodami mūsų pasaulį
po sniegu, po ledu, po žeme ąžuoliniais paltais,
tarp salų, tarp lyčių negyvybės properšose
nelyg neužšąlantis spiritas.

Mes budim nervingai sapnuodami žiemą
virš sniego, ledo, sušalusios žemės
šiltuos kailiniuos ar užkrosniuos.

Mes kalbam su tais ir su tais užsimiršę,
kad kalbam, juos lytim ir lytim save jais
giliai po sniegais regimybių.

2010 01

Atsigrįžimas

Regiu save, gal šiek tiek pajaunėjusį,
pasipuošusį tokia iškilminga proga,
keliaujantį savo pačiu sunkiausiu keliu,
ir jus, tokius pasimetusius ir netobulus,
susaistytus ryšiais, kurie dabar kaip ant delno...
Jūs dar turite delnus, jų linijas. Manieji jau lygūs,
sunerti virš senojo būsto skliautų
su rožiniu ir gana prastai nutapytu paveikslėliu,
pagal kurį čia turėtų mane atpažinti,
nukreipti kur reikia, parodyti
man skirtą kelią.
Neturėjau progos atsisveikinti,
ką nors pasakyti. Nebuvote
šalia iškeliaujant, nebuvote
šalia jau gerokai prieš tai.
Pažintis mūsų buvo nutrūkusi
man klajojant skaistyklos tyrais,
vedamam savo motinos,
kurią be galo mylėjau svetimame pasaulyje.
Buvau girdėjęs melus,
kuriuos drauge su jumis vadinau dailiąja literatūra,
ir tų melų demaskavimus. Vergilijus nepasitikdavo.
Vienatvė ir baimė mane pasitikdavo
motinos veidu. Nė vienas jūs negalėjote jos pakeisti,
sulaikyti, neleisti pas ją išeiti.
Vaizduotė neturi ribų, jeigu jų nenusibrėži
kalbėdamas rožinį ar medituodamas tuštumą,

stebėdamas grožį ar darydamas daiktus.
Kol sunki, aklina žemė užverčia
tavo luotą. It pilka šiaurės jūrų banga
Afroditę žengiančią saulėtom
Eliziejaus laukų fotografijom.

Paskui kurį laiką dar klajojau tarp jūsų
regėdamas tai, ko visai nenorėjau matyti,
paveikslėlį po nosimis kaišiodamas
būtybėms, mane užkalbindavusioms.
Paskui nutolau.

Visi šie žodžiai beprasmiški,
nei man, nei jums jų nereikia.

Dvasių šviesoj
pajuosta juosta,
regėtus veidus
tamsa užglosto.

2005 01

Šeimos istorija

Erdviame rūsyje, į kurį
veda siauri laipteliai,
už neperregimų langų ilgas stalas,
prie kurio sutilptų visa šeima –
vaikai, vaikaičiai ir provaikaičiai,
ir masyvus židinys, kad būtų
šilta visiems ir jauku drauge
oloj po žeme, toliau nuo akių.
Nesusėdo
prie to stalo jie, neįkūrė židinio,
išsibarstę, pasklidę, neturintys
ką pasakyti vienas kitam. O tas,
kūręs erdvę suburti jiems,
dabar ankštame rūsyje, į kurį
nepateksi jokiais laipteliais,
žeme tik,
atgimdančia mus be jokios
atminties, be sielos.

2009 10

Vijokliai žiemą

Grįžtant saulei, burna užšalo,
pušis už lango svarina sniegas,
guli tarp mūsų tyla ant stalo,
blunkančią atmintį semia miegas.

Šaknis surakinęs gruodas
Tarytum sako, jog neįleis į žemę,
šerkšnotas mūras tvilko čiuptuvėlius,
speigas spaudžia virkščias
geležiniais kumščiais.

O tas, kurį vėjas per dykumą rita
su pustomu smėliu?

Ir tą.
Visus mus stichijos perkeis.
Nesusitikusius, kažko svarbaus
nepasakiusius vienas kitam.
Visus skirtingai.

2002 12

Atvykėlių salė

Staiga šviesiaplaukis žmogutis mane pamato
ir leidžiasi bėgti iškėlęs rankas: „seneli!"

Kaip kad jo tėvas bėgdavo. Kaip kad aš
greitai bėgsiu į tavo slopų
glėbį, mirtie.

2007 05

Išsivedė

Ir Bronys išėjo
staiga lyg iš „Neringos“,
nepasitaisęs kaklaraiščio, negurkštelėjęs
paskutinio lašelio brendžio, išėjo
it žiurkiagaudys (neatlyginom
jam laiku), išsivesdamas
daug veidų ir vardų, daug istorijų,
nuo antrojo karo pradžios besidriekiančių
atminčių labirintais,
romantišką savo bohemą
sakančių prakalbas vėjams. Su juo po vieną
nuo pelenų pribarstytų lėkščių pakilę
dingo brūzgynuos kavinių liūtai,
nuščiuvo virtuvių tribūnai, suvyto
jų sąmojų adresatės, dvasios įkarščio kurstytojos.
Visa, kas rodėsi lengva, apsunko, nutriušo,
suakmenėjo į įpročius.
Tokia tyla,
net vėjas sulaikęs kvapą.

2008 04 20 12.40

Netikras lietus

Ilgiems palmių pirštams šnarant lietum
vėjyje nuo vandenyno, pulsų
būgneliams barbenant lašais į skliautą,
variniam nakties danguj pasirodė vaivorykštė.

Tai aukso lietus skrodė tamsą po kupolu
ir tirpo bedugniam ore.

Netikro aukso lietus netikro pasaulio biržoje.

Tekėdama saulė, save išvydus rasoj,
paskelbė naują kursą.

2002 06

Pastabi vairuotoja

Kely regėjai
lengvas skraidykles, debesų pataluos besimurkdančias,
nelyginant mūsų sielas virš sandorių tuštumos,
obuolmušį žirgą lankoj ir baltą nuotaką,
apsuptą vyrų juodais kostiumais,
ir baltą ožką... Visi
šie ženklai pranašavo tą patį –

kad baltos alyvos prigis
ir pražys atminties baltumu
nutvieksdamos labirintą...

kad baltos alyvos prigis,
bet žydės be galo trumpai
kaip visa, kas balta ir lengva.

2001 06

Rudens gėlės

Jurginai, kardeliai ir astrai,
oriai iškėlę žiedus į vėstantį orą,
ir tavo marga kepuraitė,
visom jų spalvom
švytinti virš darželio.
Sakai: šis ruduo
pavogė mano plaukus
ir išdraikė voratinkliais
ant sausų žolių stagarų,
ant aistringų prisiminimų,
ant skaidrėjančių vandenų.
Vyrai baigia nuimti
nedidelio daržo derlių;
karutis atitaria gervėms.
Sunkiausia iškęsti nežinią, –
oriai sakai į saulės kupiną orą.
Jurginais, kardeliais ir astrais
nuvilnija šaltas vėjas.

2007 11

Ryto vėjas

Aš atskrendu virš balto pienių lauko,
Dangaus dugne pražilę parašiutai,
Apgauti mirtį, užmarštį ir laiką,
Ugnin tarsi į vandenį pažvelgti.

Stiebai suošia, ir užgniaužia kvapą,
Kai tūkstančiai baltų skraidyklių kyla
Aukštyn. Ir tavo siela ima skleistis,
Sapnai krankliais po pilką dangų blaškos.

Harmonija padvelkia drožinėti
Egliniai vartai. Ir pro pienių miglą
Nušvitęs žvilgsnis regi: Vaivos rykštė
Raibom gegutėm kyla į padangę.

Išyra patvari dienų grandinė,
Kranklys žvilgsniu tvirtai užado dangų,
Atvėręs langą vėjas įsiveržia
Su sėklose apmirusiom gyvybėm.

2009 02

Sausainis Persefonei

Vaivai, in memoriam

Žvelgiau į žalią švieselę tuščiame ekrane,
už lango kabojo niūri, plėvėta gruodžio migla,
radijas mokė kepti imbierinius sausainius.
Klankt – užsitrenkė telefono slasteliai staiga: „Ji išėjo."

Pele, pele,
imk sausainį imbierinį,
neški urvais ilgaisiais,
dėk jį prie kojų Hadui,
dėk Persefonei.
Sakyki: dabar ateisiančios
siela baltesnė už sniegą,
rankos delnais į viršų,
širdis nebegniaužia nieko.
Sakyk: tegu tik akių
jai atmerkti neliepia,
tegu už kaulinių vartų,
pasaulis taip ir palieka.
Žydinčiom pievom klajodamos
paskui tave, Persefone,
jos šitiek darnos regėjo,
šitiek priplūdo grožio,
kad požemio karalystė
juo gali visa sušvisti,
ir tau staiga pasirodyti,
jog metas atėjo grįžti.

2008 12 14

Sapno katės

He has a god in him
though I do not know which god.
EZRA POUND, CANTO II

Karštas kvėpavimas tiesiai į smilkinius,
purios uodegos braukias
per vyno iškreiptą sąmonę, slepias už baldų,
pralenda pro visas angas, vaiko vienintelę
iš tikrovės atklydusią katę.
Šaltas prakaitas. Dievą tùri savy...
Gal kokį čiukčių, udmurtų ar samių dievą,
nesuprantamai klausiantį, keistai atsakantį,
tą iš šaltojo pragaro.
Rudas katės snukis vietoj turėto veido.
Tas dievas gano kates ir rodo man ženklus: „stok,
neatsiskirk nuo palydos,
jie grobia žmones".

Paskui truputis vyno,
ritualinis meilės seansas su dviem menadėm,
laikinai nutraukusiom savo darbus,
pietūs po to, dar arčiau tikrovės,
po to siuntinėjamos katės atsiprašyti
sapnų valdovės.

Šaltojo pragaro dieve su šaltu prakaitu,
atsiimk savo sapno kates
iš vynuogių dievo įgulos įsauly,
besimainančius veidus regėjau, gamtovaizdį,
save nutolstantį
rudu katės snukiu nuo savęs,
ir du dievus viename regėjau
skirtingus ženklus man rodančius...

Ir dar save – pasimetusį,
nebeatskiriantį uolos nuo laivo,
nesuvaldantį savo kačių, nedidelio pasaulėlio,
kadaise prisiimto, susiręsto iš vaizdinių,
savęs nebematantį veidrody...

Kadaise išgirdęs apie vergystės pančius,
nukrintančius nuo tavo aukurų, apie laisvę
nuo bet kokių bendruomenių, iš savęs
lošęs su savo geismais, troškimais,
vaikau štai sapno kates
iš savo trapios tikrovės.
Ir jos manęs nebebijo.

2006 06

Kali-grafija

Ji randasi tarsi savaime
ir žudo be neapykantos.
Tai mūsų baimės pripaišo
jai tigro iltis, sugundo viltis
pasišalinti nepastebėtiems. (Pravėręs
užpakalines duris susidūriau akis į akį
su degto molio spalvos žmogysta.
Aš, – sako, – jūsų kreditorius...)
Todėl rašau pasiaiškinimą
tiksliom Palemono raidelėm, vildamasis,
kad jos praslys pro Kali akis į kredito-debito-grafijas
degto molio žmonių kontorose
ir įtikins auditorius
šiuos rašmenis esant teisingus,
sąskaitas neareštuotas,
molinius kreditorius surikiuotus
neatkastame kape.

2009 08

Sekamas

Atsigrįžęs matydavau pėdsakus –
viena koja žmogaus, kita – paukščio.
    Ne, ne, čia nieko bendra
    su tais romantiškais svaičiojimais,
    kuriais, kaip manoma, dera kimšti poeziją.
Abi mano kojos normalios: kairė, dešinė.
Vadinasi – sekamas. Kas jis?
Ėmiau studijuoti ornitologiją.
Pasirodo – tai pėdsakas sakalo (liekantis
    šalia mano pėdos ant smėlio,
    šaligatvio plokštės, asfalto, pagalvės,
    šalia kilimėlio prie durų, prie lovos,
    ant atminties likučių, ant to, kas buvo).
Horai, čia tu vaikaisi
vargšą triušelį po senkančio smėlio dykumą –
Viena koja žmogaus, kita – paukščio?

Dievai niekada neatsako.
Tu tai padarai už juos.

2006 06

Slidinėtojai

Šiandien pieštukas lengvai slidinėja popieriumi
taip, kaip aš tikėjausi slidinėsiąs
tarp kelių gyvenimų, šypsenų popinamas,
savo kaily nesitveriantis, sukaitęs visas.

Bet staiga žiūriu – nebeliko vietos
judėti taip, kad kam nors nesukelčiau skausmo.
Tenka pieštukui rimuoti, o man kentėti
sąžinės priekaištus, žinant – vis tiek užgausiu.

2008 01

Atsarginės dalys

Šiandien žvelgt į gyvenimą norisi atsakingai –
reikia pagaliau pasirūpinti atsarginėmis dalimis,
viską pakeiski, meistre, kam jau atėjo laikas,
idant mechanizmas veiktų kaip laikrodis, kaip anksčiau.

Pirmiausia reikia atnaujinti susidėvėjusią atmintį
(toks elektroninis čipsas, procesorius, jeigu tiksliau),
nebeįstengiančią praeities suklijuoti į vieną pasakojimą
ir sumeluoti gyvenimo ištisai.

Susidėvėjo metų laikų kaitos transmisija į jausmus –
pavasariai jų nebežadina, saulės, mėnulio šventės,
keisti ją reikia skubiai, vilkolakiu kol netapau,
telaukiančiu pilnaties paliejamo svaigulio.

Susidėvėjo meilės transmisija sąmonėn – štai
viskas byra fragmentais, silpsta juose išgyvenimai,
dekoracijos plyšta, ardosi per siūles –
tarsi molinė vaza krintu ir krintu nuo lentynos.

Susidėvėjo liftas į transcendenciją – tik
iki antro aukšto pakyla ir stringa,
ribotuvai suveikia pusiaukelėj, skriemulių geležis
cypia nuvargusi tyliai ir priekaištingai.

Ji apžiūrėjus mane liūdnai palingavo galvą:
labai neteisingai tą viską eksploatavai –
perkraudavai dažnai, ardei, ko ardyt nederėjo.
Reikia naujos mašinos, ši tetinka išmest.

2008 03

Puodelis

Rankoj molinis puodelis
it kaukolė, jo kraštelis
nuskilęs, laikau jį kairiąja,
kad mano pusė tamsioji
laikytųsi atokiau.

Jame arbata imbiero,
o mano nekuklūs norai,
palaidoti po glazūra,
pro kuklią nuoskilą žiūri
ir sako kaukolei: skol!

2005 03

Naktibalda

O kartais rytas taip brutaliai įsiveržia
į rekvizito sandėlį,
jog visi daiktai krūpteli ir staiga atgyja
tarsi smūgis būtų išjudinęs
užstrigusias jų spyruokles. Vaizdų karavanai
iš kažkur pajuda į kažin kur.

O dar tik pusė penkių,
dar sandėlis uždarytas – tikrovei
dar sąmonėj vietos nėra.
Sustokit, velniai jus rautų!

2008 05

Veidrodiniais paviršiais žemyn

Kas guli žemėj palaidotas, užmirštas,
po miesto aikšte, išklota granito plokštėm
veidrodiniais paviršiais žemyn, tyrinėdamas
savo atvaizdą, į kurio pakaušį
grakščios kojos saulėje kaukši nervingą ritmą,
beldžias į daikto ir atspindžio
vienovę tyloj?..
Kas guli toj žemėj?
Ar tik ne aš?

2007 03

Pabudimas

Nakties tikruma išsisklaido bundant,
vaizdinių vėrinys nutrūksta
silpniausioje vietoje, ir tyla it sniegas
užkloja per vieną akimirką.

Apsnigti bekraščiai laukai,
užsimirštantis vasaros liudininkas
žiopčioja it žuvis ties garso riba, melagingas
liežuvis it paukštis plasnoja žiemos erdvėmis.
Ir pabudimo tuštumai rengti išaudžiamas audeklas,
ir žodžiams suverti naktis pasiūlo virvelę,
ir kalbančio sielai šėtonas neša pagalvę.

2005 02

■ II

Žvelk, kaip tuštėja
nuo mano geismų
tavo kevalas.

Karstiniai reiškiniai

Sako – angliarūgštė tirpdo minkštąsias uolienas,
jos nuteka požemio upėmis, laša nuo stalaktitų,
augina stalagmitus, užutekiuose
susigrūda mažais karsteliais lyg džonkos,
regimos iš lėktuvo,
o tuose karsteliuose – tik pakelk dangtį –
išvysi savo dienas,
savo minčių pavidalus tarsi įkapes
iš kiek baltesnio rūko, plona plėvele
gulančias ant ankstesnių iliuzijų.

O upių žiotyse!..
Kaip didingai jie išlinguotų į jūrą,
sutiktų pirmąją bangą...

Ir mano meilės miega tenai užmerktom akim,
su vos matomom šypsenom lūpų kampučiuose,
atsispindinčiom
ribančiuose paviršiuose...

Ir mano eilės miega
spaustuvės dažų futliaruose...

Laiko rūgštys išėdė minkštąsias uolienas
iš sąmonės monolito –
karstai vingiuoja, šakojasi it labirintas
po tvirtą kadaise masyvą,
ištirpę akmenys ašarom
laša iš tavo akių, rieda skruostais, palikdamos
šermenų plėveles ir tuštumas
guldyti pasauliui
mirties valandą,
pradėti naujam gyvenimui,
sustatyti dekoracijas ir pakelti
naujo spektaklio uždangai,
arba įrengti kontorai ir imti plėtoti verslą,
arba tiesiog įgriūti
namui, giraitei, greitkeliui
ar upokšniui.

Ir tada išlinguoti upėmis linkui žiočių
iš lėto, kiek iškilmingai ar net pompastiškai –
karste po eilėraštį ar medalį,
ar šiaip kokį smulkų fetišą –
galvojant: kad tik neapvirtus
ties pirmąja banga.

2009 06

Sapnų spinta

Ką jis ketina daryti, ko rausias
įrankių dėžėje, kodėl jo delne atsuktuvas?

Ji iškraustė mane, ir staiga taip erdvu
pasidarė pasąmonės įnamiams,
įsikūrusiems mano lentynose
per visą vienišės gyvenimą.
Tapau sapnų saugykla, rekvizito sandėlis
šalia pagrindinės scenos, romi svajų palydovė,
bežadė nuoskaudų liudininkė.

Dieną jie ramūs gulėdavo tarp naktinių pižamų
ir gausių intymaus garderobo detalių, nakčia
balkšva migla pro veidrodžius išvinguriuodavo
į gėlėtus laukus už Jos blakstienų virbų –
būrelis vyriškių, mylėtų ir atsitiktinių,
iš atminties ištremtų į mane, kai kuriems
esu vienintelis likęs prieglobstis šiam pasauly,
vienas kitas norėjo paspruktí, bet galiausiai visi
susitaikė su savo dalia gyventi sąmonės prieangy,
nuimtų kažkada spektaklių dekoracijų sandėlyje.

Kai kurių Ji norėjo, su kai kuriais tik žaidė,
kai kurie naudojosi Ja, tačiau dauguma
Jos menamu veidu buvo aprengę savo beveides
sielas lyg Odisėjo įgula Kirkės dvare.
O Ji gyvenimą įsivaizdavo kaip dramą

su grakščiais dialogais, puikia scenografija,
tačiau ne visi atlikėjai pajėgė suvaidinti savo
vaidmenis, ypač jų kulminacijas scenoj šalia manęs.

Tiksliau – tobulai neįstengė nė vienas, todėl atsidūrė
anksčiau ar vėliau mano jaukioj tamsoje
tarp liauną Jos kūną lytėjusių drabužėlių...
Ką Ji ketina daryti, šitaip iškrausčius mane?
Ar Ji nesupranta, kiek Jos gyvenimo saugiai
tūno many deponuota, kiek nepamirštamų patirčių,
kurių prisiminti nenori, turėjo kur pasidėti,
ir kiek mano veidrodžiai susiurbė Jos veidų.

Sunku patikėti, tačiau atsuktuvininkas
jau taikos į mano sąvaržas. Kas
jis manos esąs – Pigmalionas, iš marmuro
iškalsiantis naują sąmonę ir atgaivinsiantis ją
prisiglaudęs įaudrintu kūnu? O gal demiurgas,
sukursiantis naują pasaulį, su pagyvenusia
pora, už nugarų mėtančia akmenis? Jis
skverbiasi ne į mane, o į dirbtinę užmarštį,
milijardus kartų talpesnę nei bet kuri atmintis,
kuri jį įkalins kaip aš, erdvėje ištirpusi,
nustojusi būti spinta, bet likus sapnų.

2009 05

Speleologai

Tada apsirūpinom virvėm,
vandeniui nelaidžiais žibintais,
pasiėmėm dar kelis būtiniausius daiktus
(ne knygas, kaip ten kad klausia: kokią
pasiimtumėte į negyvenamą salą,
ar kokį nors mėnulį? ne,
mes jokių nepasiėmėm)
ir nusileidom į požemius.
Juodas vanduo, aklos žuvys, trumpi aidai.
Jokių najadžių grotų ūksmėj. Jokių
idėjų ant sienų. Gal visos jos liko knygose,
kurių nepasiėmėm? Kurias pamiršome.
Jautėmės apgauti –
kiekvienas regėjome daug ką,
bet vaizdai, regis, buvo skirtingi.
Todėl negalėjome susitarti,
sukurti mokslo, pakloti
speleologijos pagrindų.
O gal kad buvom mėgėjai
be išankstinių įsivaizdavimų,
kurie paaiškintų, kas mus supa?
O supo tiktai tamsa,
raižoma žibintuvėlių pluoštų.
Paskui sumigom ant plausto
nuo kažkokių garų,
ir upė kažkaip mus išnešė į paviršių.

2008 06

Trynimasis

Įtrink, – ji šnabžda, – įtrink
man pečius kvapniaisiais aliejais...
Tačiau aš netyčia ištrinu
laiškus, nuotraukas, brukalą,
atmintis akyse korija, plečiasi ertmės, tarp jų
driekiasi naujos olos, kuriom ji bėga
įtrintais aliejais pečiais
tolyn nuo manęs
ir neranda akligatvio, sienos,
prie kurios prisišlietų delnais ir nugara,
į mane atsigręžus iš baimės
ir geismo virpančiu kūnu.

2010 01

Paliaubos

Šiandien sapne man buvo apreikšta,
jog dangus tebesigrumia su žeme, gimdydami laiką:
kiekviena akimirka – tai šios kovos pasekmė.
Regėjau, kaip žemė siuntė mūšin pabaisas, dangus
ant jų pylė ugnį, įžiebdavusią
chemines reakcijas, kuriose gaminosi visokie nuodai
ir priešnuodžiai, laiduojantys trapią pusiausvyrą, žemė
vertė lavonus trūnėsiais, ir vėjas juos pustė į dangų,
šis pylė atgal su lietum.
Man darėsi aišku, jog lygiosios, na nebent
koks antras skaitmuo po kablelio.
Atėjau tai paskelbti nešinas popieriais
su kautynių statistika.
Ir tada pasirodė kai kas man lyg ir matyta –
žiurkė takso didumo; bandžiau ją nuvyti,
bet ji manęs nebijojo; lazda
dingo jos nasruose, ir tada
ją už šonų laikęs žmogus pasakė:
matai, ji nebijo tavęs, ji galėtų
maloningai tau perkąsti gerklę. Tada supratau,
jog ir aš – viso labo kovos akimirka,
tik labai netvari, trumpalaikė,
it paliaubos lavonams surinkti.

2008 01

Rikis

Imu kovinę ietį iš stovo,
sėdu ant balto žirgo.
Materia prima driekiasi prieš akis
tarsi laukas tarp abiejų kariuomenių.
Bet spustelėjus pentinais gyvulio šonus
jis pasileidžia kažkaip įžambiai
baltais ar juodais takeliais.
        Tada ji atskrenda antim ir krykščia:
        Kodėl jūs sakote „aš", jeigu tokie mediniai,
        tokie išgalvoti, tokie nulemti, tokie niekiniai?
Materia prima dangstosi savo skirtybes
tarsi nuogybę, o mano
rankoj jau lyg ir ne ietis ir net ne tai,
kieno ji signifikantas (nuo anties),
rankoj jau lyg ir pieštukas, kuriuo juodai
kažką skrebenu ant balto
materijos veido ančiai:
        Todėl, kad pametę „aš"
        nebeturime kuo paramstyti
        savo dorovės, kuo siekti karjeros,
        valdovėmis tapti, laimėti.
Esam abi kariuomenės
ir nė viena figūra.

2008 06

Norint būti

reikia būti tokiam kaip visi –
bent jau katalikui
bent jau doram krikščioniui (priklauso nuo vietos)
bent jau žydui
bent musulmonui
bent prometėjui
    reikia mylėti artimą kaip patį save
    o patį save – be galo (krikščioniškai)
    ir nemylėti tolimo jei nepakanka resursų
    reikia sakyti: kaip aš čia dabar kaip aš čia dabar
    kaip aš čia dabar mirsiu o kur dėsis aš? va tada
    reikia nedelsiant atsisakyti: aš
    prisikels iš kapų nešvarumais aplipusiu kūnu
    ir bus atvesdintas į paskutinįjį teismą –
    jei nori būt kaip visi nebandyk
    išvengti teisinių procedūrų
    (nors irgi priklauso nuo vietos) – taigi
    bus atvesdintas ir laikys kišenėje špygą:
    va atgavau kūną dabar papūskit
bent jau cirkininkui (šie triukai?)
bent jau visuomenės veikėjui (kiti)
bent jau čiabuviui (kalašnikovai ir viskis)
bent jau askaridei savo vietoj (gera mityba)
    reikia mylėti save jautriai ir švelniai
bent jau priešingos fratrijos atstovui
bent jau kaip sakiau prometėjui

(vienam žmona kitam žmonių dėkingumas)
reikia mylėti save – m y l ė t i
o jei jau sumaištavai prieš dievą
ar dievus tai visu ūgiu kaip titanai
visu ūgiu kurs visai nežemas
bent jau gamtos vaikui (laimikis)
bent jau (pagirios) klubų lankytojui
bent jau dažnai įsimylinčiam (nuolaidų kortelė)
bent jau (kava) rytais perkančiam laikraštį
ir jį skaitančiam (oriai)
bent jau težiūrovui (nukirstos galvos)
bent jau radijo klausytojui (kalbančios)
bent jau (laurai) premiją gavusiam poetui
bent jau tam kuris siekia karjeros (dangaus malonė)
ir ant laiptų su angelu grumias
ar kitaip skaito bibliją (amen)
bent jau tam kuris lanko bažnyčią sekmadieniais
bent jau budistui (dzin) ar krišnaitui (hare)
bent jau (vairas) negalinčiam be automobilio
bent jau tam kuris netiki dievą (catechismvsa)

ir panašiom kvailystėm (prasty szadei)
privalom save mylėti
ar pastangų tam reikia? ne
bet jų reikia kitiems įteigti
koks vykęs esi mylėtinas
ar bent vertas pavydo ar bent
gerbtinas iš baimės (dėl visa ko)
bent jau achilui (per kulną)
bent jau kulnu į dantis (kitam)
bent jau Niekam
m y l ė t i reikia save
norint būti

2008 06

Vėlinės Maltoje

Netekęs galvos dėl pasaulio
supratau atsidūręs Maltoje
lapkričio pradžioje, kai vėlės
velia mintis it vėjas.

Viešbuty, kurio šūkis:
„Live a grand life",
gyvenau tarp marmuro mūzų, liūtų, žirgų, karžygių,
fontanų, įsimylėjėlių, iškaptuotų kinų kaltukų
pagal pavyzdžius graikų – romėnų,
tąsyk rožinius pardavinėjusių
prie Jono Begalvio katedros,
droviai slepiančios Caravaggio

ir didikų palaikus po grindų mozaikomis
nuo užmaršties, kurią neša laikas.
(Geras maistas, šampanas rytais,
taurės kyla aukštyn kaip per amžius.)

Varteliai vėlių praviri, tad bandžiau paklausti
storų, akmeninių šio pasaulio gimdytojų
(galvos jų skyrium gulėjo megalito šventyklose):
ar Jonas Krikštytojas, netekęs galvos per moteris, –
keršto vyrams auka, pasaulį jėga užgrobusiems?
O gal šioje saloje tebemąstomas tęstinumas
vėlių ar sielų būties, atskyrus galvas nuo kūnų?

Ir kaip atrodys anie galutiniam teismui sukilę –
Osmanų kareiviai galvom iššautom iš patrankų
atgal į laivus jų, visi jas padėję ant trinkų,
ar pažangiau sukišę į giljotinos skylę.

Nieko man neatsakė tos begalvės storulės,
nes neturėjo kuo, tačiau viešbučio durininkas,
paslaugiai jas darinėjantis, nors žinojo mane
kur eiti neturintį, tartum sakė manąs,
jog *mimesio mimesis* pavagia mūsų galvas,
pakeičia jas kitomis, kaip toms storapilvėms,
paverčia mus menamų
originalų kopijomis,
kurios nė per Vėlines
pasaulin nebeatkopia.

2009 11

Neišeik

Neišeik pro duris ir pažinsi pasaulį.
LAOZI, 47

I

Ir aš to pasaulio apsčiai
paveikslėliuose prisižiūrėjau,
celiulioidiniuose, skaitmeniniuose,
spurdant šviesos žuvytėms
alkanų akių tinkluose.

It sapnai, kurie dar kurį
laiką vartosi atmintyje, paskui
blanksta, praeina, blanksta iš kur atėję.

Paviršutiniška pažintis
mūsų, ponia Iliuzija.

II

Ir iš savęs bandžiau
neišeiti į tai, kas regėjos ne aš, bijodamas,
kad pėdai staiga nepritrūktų vietos
skirtingo ilgio bangų
suneštose spalvose,
ilgio pokyčių
paženklintuos kontūruos:
viena tų žuvų
turėjau būti pasotintas.

Net, atrodo, apčiuopdamas
daugybę daiktų, atrodo, jausdamas ryšį
tarp regimybės ir jų, mačiau
jos širmoje daug plyšių,
pro kuriuos iškrisčiau į niekur.

III

Ir saugojaus smėlio sapnų,
smėlėtų atoslūgio juostų,
į kurias susigeriama
kaip alkoholis į kraują,
ar kaip naktis į sąmonę,
kurios praryja paklydėlį
nelyginant sėklą įsčios.

Neišeik iš savo regėjimų
ir manysies pažinęs pasaulį.

2007 01

Staiga užklupęs skambutis

Taip, gyvenu oloje... Kas kalba?
Taip, tos peroksidinės kekšės,
gražplaukės dievaitės... Kas kalba?
Sapnai, taip, sapnai
ten įstūmė mane išsipildydami...
sapnai ir troškimai, netikėti susitapatinimai...
taip, jie kriuksi aplinkui ir knisa plėnūnių šaknis,
baltas... bijau, taip, bijau tapti vienu jų...
ne, nežinau, kur ji veda, dar niekada nebandžiau
aplenkti vėžlio, bėgiko, strėlės,
peršokti laiko... Ant sienų?
Ant sienų boluoja... prieisiu arčiau... kažkokie lapeliai,
panašūs į plėšomo kalendoriaus...
taip, ant jų kažkas parašyta... idėjos?
kuriose gyvena daiktai?.. vargu...
jie gyvena savy... kurios juose atsispindi?
Nežinau, atspindžiai priklauso juos regintiems...
kitas gal viską matytų kitaip... Ar tai
būti galėtų kelias į mirusiųjų šalį?
Gal. Tikriausiai. Kaip ir visi keliai.

Taip, pasiilgau saulės, namų, nuosavybės...
savęs? Nežinau – jis šalia visada – nereikia turėti iliuzijų.
Akys priprato prie prieblandos.
Viltis? Ne, ji neišsitenka šiame pasaulyje,
niekad neišsiteko... Seniai neregėjau saulės...

2005 05

Apie dievus ir žmones

Nežinau, nežinau... Sako, kuoka, ugninė Eroto strėlė,
kamuolinis žaibas perskrodžia vangią tamsą,
atbukusią sąmonę, chaosą, ir užgimsta naujas pasaulis,
arba, sako, jie sėdi žemais balsais
virpindami olos duris, kol jos neatlaiko,
ir paslėptas gėris plūsteli į, sako, saulėtus slėnius,
ir taip kas kartas...

Tačiau iš manęs jie išėję palieka tuštumas,
pusiau užgriuvusius koridorius
negyvenamuos pastatuos.
Pagimdžiau jam septynis vaikus (jam?).
Kas dieną girtas, kas antrą mušdavo, staugdamas
ant viso bendrabučio: kurva, užmuuušiu,
suėdei man visą gyvenimą!..
Ir valkiojos pas kitas, kol dar buvau vaisinga,
paskui išėjo, išvyko į kitą miestą,
dabar, sako, rausiasi šiukšlių konteineriuos.

Aš neatgimstu kaip visa aplinkui.
Mano tamsa netirštėja, nepūna, nerūgsta, nevangsta,
neardo pavidalų, mano tamsa neatgauna juodos
pirmapradės skaistybės... Tuščios
nesibaigiančios olos, Platonas jose išprotėtų,
tušti kambariai, išdaužyti stiklai, nudraskyti tapetai.
Aš ne gamta, ne deivė, turiu savo pradžią ir pabaigą,
ne viskas many atsistato, ne viskas suyra,

neturiu nė Semelės puikybės, paikybės, smalsumo,
pakakdavo ir jo sėklos beveik per prievartą
su grasinimais nužudyti
(kaip jis galėtų vaizduotis dievams prilygstąs,
jei ne mane užmušdamas?). Sausas vėjas
klaidžioja po menes, iš kurių išsikraustė
lūkesčiai, kerintys vaizdiniai, suvokimai...

Nežinau, nežinau... Užsimiršus giedoti
it paukščiui, šaukiančiam kitą...
Tikriausiai tik tai.

2010 01

Beveidė

Ne, jei tai tikėjimas, neišpažinsiu jo.
Man reikia žinojimo, reikia vedlio –
mirusiųjų šalis klaidi,
ten tikriausiai tiršta nuo dvasių, pavidalų.
Jos veido nebeprisimenu.
Bet koks *succubus* gali ja apsimesti,
lengvai prisiderinti kaukę.
Tu bent buvai ją matęs, Euridikę savo, žinojai,
kaip ji atrodo, ko leidiesi ten, giesmių
tavo strėlės turėjo tikslą. Aš – ne.
Tik įtariu – tai mano sielos
veidas, kurio neatspindi veidrodžiai,
kurį išvysti gali tik Letos paviršiuj,
anam krante, ištuštėjusiame nuo žodžių.
Kiekviena *succubus* gali prisistatyti
ja, kaip daro moterys čia, regimybėje,
pačios to nenujausdamos,
įdėmiai stebinčios mano judesius, mano melus.
Jos nekenčia beveidės, bet nori ja apsimesti.
O aš bent akimirkai noriu būti apgautas,
apsipažinti, beveik patikėti...

Man nepakanka vien tik žinoti ją esant
mirusiųjų šaly, jei tikėčiau tavim, ar kitur.
Norėčiau ją pamatyti, nurimti jos glėbyje,
tegu ir amžiams.
Apie tai mano betikslės giesmės.

Kalbu ne tam, kad ką nors paaiškinčiau.

2007 01

Palaikis būstas

Čia oras kur kas tirštesnis, kvapai
dunkso aplink lyg tenykštis sąvokų miškas.

Nors ją visada užuosdavau
pro klaidinančius sąvokų kvepalus
tobulaja meilės uosle.

Visada už įtempto pavadžio,
vos per sprindį nuo geidžiamų dalykų,
visada sulaikomas, paskutinę akimirką.
Ji sakėsi mėgusi vaikščioti peilio ašmenimis,
stengdamasi nenugriūti į mano (o kad tik į mano!) aistrą,
kuri neturėjo dugno, ribų nei atsako.

Kartą regėjime nuogas jos kūnas sužvilgo
tarsi vaškuotas marmuras. Man teko virsti...
Ne laimikiu, ne, o įrankiu, kaip kad anksčiau
buvau jau paverstas savo geismo įrankiu – be jokių
kitų troškimų, minčių, tapatybių, tikrovių –
žvėrim už pavadžio.

Tąsyk jaučiausi visai normaliai, gatve
vedamas kitos moters. Užuodžiau ją iš tolo,
kaip visada, apsitvėrusią siena, kuri nesulaikė kvapo.
Kraujy suskambo grakštūs greiti jos žingsniai.

Paskui nebepamenu. Mums beveik prasilenkus,
atrodo, šokau ant jos norėdamas apkabinti
priekinėm kojom, ji aiktelėjus susverdėjo
nuo mano kūno svorio, vedlė lemeno,
esą niekada aš nesu taip padaręs. Buvau su antsnukiu.
Ji manęs nepažino. Mūsų akys nesusitiko.
Mūsų akys nesusitiko.

Nepažino? Tegu pabando
prisiminti. Net jeigu buvau ne vienas
toksai už pavadžio... tegu pabando... Kirkė.

Kūnas – palaikis būstas,
net geismas už jį tvaresnis.

2004 09

Magas

Tai buvo paprastas magas, iliuzionistas,
rodantis savo triukus viešbučių restoranuose,
linksmas, žvitrus, atsiganęs, savim pasitikintis,
mokantis mikliai dėlioti daiktus ir kaitalioti žodžius.
Mes atsisėdom prie scenos – kitų stalelių nebuvo –
aš su savo draugu, išmintingu lig nuobodumo,
taktišku ir lanksčiu lyg ant virvės padžiautas laikrodis...
Triušis, staiga atsirandantis tuščiame cilindre,
laikraščio skiautės, virstančios eurais, skarelės,
susirišančios ir vėl nukrintančios nuo mūsų sumišusių šypsenų...

„O šuo, – mano draugas prakalbo staiga, – o šuo,
kuriuo šokinėjau džiaugsmingai, vijausi
tau apie kojas, pamiršęs viską pasauly, netyčia
įsiverčiau pro pentagramą, pro siaurą, klastingą plyšelį,
ir štai dabar negaliu išsilaisvinti... Tavo kerams
užmigdžius valią laikyti nelieka ir valios išeiti..."

Žinoma, aš atsidūriau ant pakylos netrukus,
pėdos seniai jau nebuvo mindžiusios scenos grindų,
iešmu turėjau badyti popierium uždengtą laikrodį, mano dūriai
kietai atsimušdavo į ciferblato stiklą, o mago kiaurai
praeidavo lyg per sviestą. O po jo delnu – pelė, o po pele –
Eifelio bokštas, *Tour Eiffel*, ir mirties veidas, iškylantis
iš šlapio asfalto, ir jos mažasis pirštelis,

iš lėto braižantis man savo ženklą ant skruosto.
Pajutau, jog tai tęsiasi per ilgai,
todėl sugrįžau prie stalelio, jis kvietė atgal į sceną,
o man atsisakius parodė nutįsusį laikrodį:
kieno jis? Tas dūžtantis stiklas, pirmasis kraujas,
krikšto aliejus tarp antakių... Ak, mano tai laikrodėlis,
paprastas, nesitampantis ir nepraduriamas... O juk,
atrodė, vos palietė riešą! Grasino dabar negrąžinsiąs,
jei aš nesugrįšiu į jo apgaulingą pasaulį. Tada pasakiau,
kad mainais paimsiu jo pelę, jo triušį...
Užsūpuosiu jį rojaus vėju.
Ir triušis pragrauš geležinį slenkstį.
Pelė pagrauš pentagramos širdį.
Ir mano linksmasis šuo galės sau liuoksėti pavėjui.
Esu išdidi Margo, regėjusi triukų ir magų,
nesustabdysiu akimirkos, nepasakysiu, jog...

Grąžino man laikrodėlį, gyvybę,
tačiau tai nebuvo tas pats laikrodėlis, tvarkingai ir tiksliai
rikiuojantis mano dienas, ir davė man triušio šešėlį,
paskui kurį nuėjau nejučia tarytum prieš savo valią.
Dabar jis įeidavo tarsi į savo namus, nepaisydamas
storo, nedūžtančio mano vaizduotės stiklo,
sutikdavo laukiantį kūną, tarsi nepastebėdamas
jam statomų sienų bei užtvarų,

šilko skarelės nukrisdavo atidengdamos
ciferblatus mūs akių, skaičiuojančius senkantį laiką,
kurio niūriame dugne sustingus žavinga akimirka
tarsi judrioji mirtis, pradėsianti naują spektaklį,
o gal tiktai kitą veiksmą.

Tai tebuvo pats paprasčiausias magas,
maža, nekalta pramoga,
tąsyk išvengus kur kas ilgesnės kelionės.

2004 09–2005 01

Disputas

Išlendu iš rūsio užkūręs katilą,
paišinas, su išduobtom treninginėm kelnėm,
nubrizgusiu megztiniu, ir sakau:
– Jei ugnis kūrenasi, šiluma
kyla aukštyn ir apsupa kūną, ir išlaisvina sąmonę,
kurios aukštais galiu klajoti, liesti sendaikčius,
senas svajones ir naujas iliuzijas,
tai ką jau čia mano išvaizda?
Štai, nusiprausiu ir persirengsiu...

– Ne, – sako ji, – į pasaulį
turi įžengti švarus, pasitempęs,
tinkamai apsirengęs, paisydamas etiketo,
turėdamas savo principus. Jo sukultūrintas vaizdas
mums prasmingas, o ne grubi mechanika,
moralė, o ne fiziologija, kitaip tariant,
kasdieninio gyvenimo grožis, o ne knaisiojimasis
palėpėse bei rūsiuose.

– Domėjimasis fiziologija ir mechanika, kaip vienais
iš daugelio tikrovės regėjimų, nesugriauna principų,
tik juos pastato į bendrą rikiuotę
su dalykais, kurių negali priimti be išlygų.
Tarp daugelio atspindžių. Viskas netikra ir tikra.
Kai peržengi tą upeliūkštį, nebesinori grįžti.
Meniškas rojus, palaima, rimtis,
veidrodžių karalystė, apsvaigusio šypsena...

– Esi išmintingas tik sau, apsistatęs žodžiais kaip vaikas
žaislais. O ką gali man pasakyti, kitiems žmonėms?
Tikra – netikra... Juk tai žolėdžio samprotavimai,
netinkantys mums mėsėdžiams.
Mes išgyvenam medžiodami, mintam tikrais jausmais.
Ar turi ką nors pasakyti mėsėdžiams?

– Gal ir nieko. Atspindžių karalystėje
jie užtrokštų lyg žuvys ant kranto. Arba susižeistų
puldinėdami veidrodžius. Kita vertus, „tikrasis“ gyvenimas
taip pat yra susikurtas, gal mažiau
abejojant ir klausiant, daugiau prievartaujant,
tačiau taip pat susikurtas, prie jo
nelengvai prisitaikyta, stengiantis
neprarasti orumo. Tai gali būti puikus
objektas romanų rašytojui, bet pačiam personažui...

– Ak, ir sugeba žmonės patogiai įsitaisyti!
Bet aš vis tiek pakelsiu tave nuo šios iliuzijų žemės...

– Mano žemės, kuri tik oras?..

2003 05

Praeivis

– Kokia jaudinanti ir subtili diskusija, – tarė
praeidamas Aladinas. Patrynė lempą:
– Išmėžk juos iš čia.

Ir mus išmėžė, ir iškratė
ant lauko, ir aparė žemėm,
ir javai suleido šaknis į mus,
ir pakilome jų stiebeliais į varpas,
ir dulkėti pradėjome
ant pasaulio.

2003 06

Kilimėlis prie durų

Esu kilimėlis prie durų į kitą, gražesnį, pasaulį,
į kurį žengdama savo kojas grakščiąsias valai,
pykčio purvas patogiai prilimpa prie mano tekstūros
ir grafito dulkelėm į užmarštį byra giliai.

Esu kilimėlis-žaltys, kuris mėgsta rangytis,
kartais – skristi, klastingai sugundyti moka padus
savo pirštų švelniom pagalvėlėm it rojaus
obuoliukai pabirę pas tavo vienatvės vartus.

Esu neskubrus kilimėlis, audęsis tyliai šešėly
daugelį saulėtų metų (sapnuos jį ne kartą ardei),
kol pasijuto išdrikęs prie nedarinėjamų durų –
miego saldaus nebeplaks šiurkštūs priešaušrio ašutai.

Esu užsimiršti mokąs kilimėlis, rangęsis uoliai
tarsi, atrodė, kažkur, bet širdy sau žinojęs – ratu,
iš prasmių ir tikslų išsprūsti slapčia pasiruošęs
ir į save subyrėti su virtusiais dulkėm kartu.

Esu prašmatnus kilimėlis – tai kas, kad ne tavo,
ir kad nešioti it kailio jo negali ant peties?
Jis neaikštingas – jis tįso prie savo sapnuojamų durų,
sielas pasmerkęs vienatvei be jokios ateities.

2004 11

Pokalbis apie liūtus

Ji sakė mačiusi per televiziją, kaip apvaisinamos
liūtės: pirmiausia ją dulkino vienas, paskui – jo brolis,
paskui – šiaip priklydėlis. Emocijų tai nekėlė
niekam. Tikriausiai todėl, – komentavo diktorius, –
kad liūtės iš pirmo karto retai pastoja.

Atsakiau, kad kadaise tokia Atalantė (*fugiens*),
meškos išmaitinta pienu, nepralenkiama,
pažadėjo tekėti už to, kurio neįstengs pavyti,
o tuos pavytuosius tiesiog nudėdavo.
Tada toks Melanionas ar Hipomenas, turėjęs
tris aukso obuolius iš hesperidžių sodo, bėgo
ir mėtė po vieną, kai ji beveik pasivydavo,
ir gyvas pasiekė finišą. (Nežinau,
gal tai buvo tarkim švelnumas ir meilė, delnai
ant geidžiamo tavo kūno.) Ir jie susituokė,
ir nuolat aistringai mylėdavosi, o kartą
tai darė Dzeuso šventykloje, ir užsirūstinęs
dievas juos pavertė liūtais (Dzeusas ir graikai
tada kažkodėl tikėjo, kad liūtes apvaisina leopardai),
atseit – nuo šiol gyvensit skaistybėje.

Obuoliai tie buvo vogti, o dievas, kaip visad,
stokojo gamtos pažinimo. Tegu tad – liūtai.
Juk tai tik pavidalas,
vienas iš daugelio.

2005 04

Rasos

Ir staiga visa, kas kilo stiebais ir kamienais, išsprogsta
į giedrą birželio dangų, atsiveria jam ir sustingsta
it mūsų troškimų kūnas rasotoj žolėj,
aplipęs svajonių žiedlapiais,
saulė, vos spėjusi nusileisti, žvilgteli vėl pro žemės
kraštą ir randa pasaulį
aukščiausiam gyvybės taške nuščiuvusį,
tartum negyvą...

Tik siela it keistas vaiduoklis nerimsta,
pametusi ritmą klajoja po svetimą erdvę
iš vieno į kitą svaigulį,
ne laiku mirdama, ne laiku
gimdama, teršia erdvę ir žudo,
ir žūva.

2008 06 24

Dangiškos puotos vaisius

Kas pasodino tave į trąšų lūkesčių dumblą,
jei mūsų sielom taip augi, ir taip lapoji sapnais?
Tavo vaisius galėjo suteikti nemirtingumą,
bet išvirto ilgais pavadinimų sąrašais.

Bandžiau klausinėti išmanančių – koks tai medis,
į ką panašūs jo lapai, kaip atrodo liemuo?
Man sakydavo: šakos labai jo patogios
paikiems paukšteliams savo geismus giedot,

o šalia vaisių ar jais irgi patogiai gali
kabot pakaruokliai ar prikaltieji vinim,
kurie regimybę kitaip vaizduotis pagavę
siūlė regėti naujus pavidalus sename

paveiksle. O jis nepasikeitė, regis, nuo trumpo
žaibo blyksnio, kartu ir pasikeitė – lygiai kaip
kitam tekste išsiskleidžia tie patys žodžiai
ir mūsų vaizduotėse sumezga vis kitokius vaisius.

Kuomet juos ragaujame, sąmonės mūsų sušvinta
medžiais žaibų ar žaltvykslėm akių gelmėse:
nemirtingumas rūšies, besikeičiančios informacija
savo pačios išgalvotais sutartiniais ženklais.

2006 09

Sniegas

Kiek eilių apie sniegą!
Vakar nukasiau kiemą,
kelią iki garažo,
ilgą it poema.

Naktį snigo, o rytą – polaidis,
sniegas nuo stogo nučiuožė,
kiemas vėl pilnas poezijos,
lieka keiktis trieiliais.

2005 03

HAIKU IR SENRYU

*

Srove „dieną – naktį!“
„žiemą – vasarą!“
skundžias upės žuvis.

* * *

Ir iš praeities
vėjas nešdamas žiedlapius
kloja srautą.

*

Juodasis strazdas
mus pasitiko himnu
avių saloje.

*

Toli nuo žemės,
bet ne arčiau dangaus.
Slėniai skendi žieduos.

*

Nemigos tekstui
juodojo strazdo giesmė
padėjo tašką.

*

Tulpių žiedai.
Angelai – tai tik tuštumos
mūsų sąmonių.

*

Balandžio vėjas
bando pakelti sunkų
tujos sijoną.

*

Į drėgną žemę
persodinu vyšnias.
Šėlioja katė.

*

Medinė galva.
Malkinę renčia joje
pavasaris.

*

Alyvas kertu –
kanalizaciją ties
melsvais žiedeliais.

*

Saulutės pievelėj –
sagos žiemos marškinių
po grumtynių.

*

Žuvėdros, vanduo,
geltonieji narcizai,
ir taip kas kartas.

*

Žiedlapiai tolsta
upe. Tos nesąmonės
dar kartą baigės!

* * *

Po vario skliautais
tvankią vasaros naktį...
Praeina viskas.

*

Baltas drugys
aptvaro penklinėj –
smuiko melodija.

*

Mažos žuvelės
Ohrido ežere,
iškilūs poetai
ant tilto Strugoj.

*

Ryžių laukeliai.
Viename jų sudygo
antkapių lysvės.

*

Šventyklų laiptai
dar statesni rugpjūtį.
Karpiai paviršiuj.

*

Iki rytojaus, –
sako ramunė bitei,
krinta žiedlapiai.

* * *

Saulės zuikutis
nuliuoksi kėdžių atkaltėm
į rudenį.

*

Žodžių potvynis
baigės. Rudens pilnatis
tuščia kaip aidas.

*

Lapų nagais
kabinuosi į medį
už lango.

*

Kas taip tirštai
prirūkė pušyną
ir atmintį?

*

Nuliais ir vienetais
rudenį išskrenda
it mano eilės.

*

Pilkas lietus
į švininę jūrą.
Grįžtu pas tave.

*

It klevas rausvu
tavo skruostu rituos
pykčio ašara.

*

Pasaulis tuščias.
Aš nurausvinu tavo
kekes, šermukšni.

*

Mudviejų veidus
nešas Neris po tiltu.
Dar vienas spalis.

*

Čirpia svirpliai.
Telefonas neveikia.
Edo.

*

Vėjo srautas,
Vilnelės srovė,
geltonio potvynis.

*

Kapą darže kasu
nevykėliams (?),
kertantiems kampą.

*

Lietuvės žuvys
skiemenis lanksto pirštais
rudens ežeruos.

*

Lapeliai: vikst, vikst,
skardiniai: dzinkt, dzinkt...
Ar tai ne mes, mieloji?

*

Spengia svirpliai.
Aš su „Vienišа planeta"
kuprinėj.

*

Ant Tauro kalno
čežina lapai sausi
mūsų atmintis.

*

Dar taip norėčiau
pabūti teisus bent sau.
Trumpėja dienos.

* * *

Atskrenda kėkštas
lesti vijoklio sėklų.
Šilta namuos.

*

Pernykščiai lapai.
Žemė tarsi meduolis
su cukraus pudra.

*

Pudruotą plutą,
ryto peilis prapjauna,
išsprūsta saulė.

*

Šiltas sausis.
Žemė gliti.
Nesinori mirti.

*

Ežerai po ledu,
laikas eketes kirsti –
pasaulis – viena.

*

Valant kaminą
suodžiai byra žemyn.
Atmintis bedugnė.

*

Žiemos palatoje
baigia ja persirgti
sniegena.

*

Į šiukšlių dėžę
metu kalendorių,
kupiną praeities.

* * *

Šviečiančios furijų
akys mudu surado
kalnų tamsoje.

*

Tavo knygoj daug
įvykių, o skirtukas
vientisas tavimi.

*

Vanduo savaitę
su dulkėm nuo skuduro
nešasi kriauklėn.

*

Kambarinis šuo
skaito miško kvapus
instinktų knygoj.

*

Žvirbliai pabyra
it karoliukai
Rosarijuj.

*

O už dvidešimt
jenų gali pabuvoti
Budos pilve.

■ III

Iš sapno putos
regimybėn išnirę
šypsomės droviai.

Persikeitę laipteliai

Tų laiptelių tik trejetas iki priebučio,
o staiga suspindo kitaip,
tarsi kitoj šviesoj, kuri laiko daiktus,
išplėštus iš užmaršties senose fotografijose,
ir namai pasiliko kitam laike,
tapo nebepasiekiami,
ir mano „aš" sueižėjo, suskystėjo,
kojos, Viešpatie, nebepadėsi ant jo,
nenueisi fiksažo ežeru, neįžengsi
į sielos trobelę anapus,
kurios langines
šitaip daužo padangių vėjas.

2009 06

Praeinantys

Tu gyvenai šiam name, aš anam,
viskas lyg ir taip pat mūsų gatvėj, kartu – ne taip:
nebėra to medžio, alyvų krūmo, akacijų,
asfaltas užliejo nugludintus grindinio akmenis.
Vienas namas išleido priestatus, kitas susmego į žemę,
pamatai pasiliko kur buvę.

Ir mumyse kai kas liko ten pat,
pasauliui žygiuojant sąmonėmis,
chaotiškai, nesuvokiamai, neaprėpiamai,
o rodės – darnia rikiuote...

Neklauski, kas ją mumyse sustato – jutimų rūšiuotojas
(viešieji ryšiai), ar tokia netiksli,
bet mums tokia nepasiekiamai tobula kalba. Nežinau.
Neprieštaraučiau, jei atsakytum: Dievas,
tas, kur sutvėrė žmogų, mus, *homo sapiens*,
sapiens, instinktus sudrumstė mąstymu,
mąstymą sudrumstė meile asmeniui.
Mokslai tik užbaigė darbą.

Gamtovaizdis keičias lėčiau,
negu praeina sąmonė. Sąmonė keičias lėčiau
už mūsų vaikystės gatvę. Atmintis – tai tik nuotraukų,
iškabintų oloj, ekspozicija – kelios
jų apie meilę, kitos – viena užmarštis.

2008 03

Užmaršties deivė

Tai moteris, džiaustanti skalbinius
ant virvės, plaikstomus vėjo, drėgnus,
trumpam aplimpančius tai, ko jau nebėra.

Negraži, kampuota, nepatraukli

mūsų motina
užmarščių.

2005 01

Neramūs metai

Tais metais dangus atsiuntė daug ženklų,
žadančių pragaištingus įvykius,
kurių prisišaukė smukusi mūsų dorovė,
bet metai pasibaigė
pagal visus kalendorius,
ir nieko neįvyko.

Nebent tai, kad mirė vyriausias
ženklų aiškintojas.

2008 04

Jotvingiai

Dabar jie tik vardas, akmenys ant kapų,
apžėlę žole ir samanom,
akmenys, augantys iš dirvos,
akmenys, numetami tolyn ir vėl sugrįžtantys
tarsi būtų sparnuoti,
tylūs akmenys
su nesuprantamais rašmenim,
įsikibę į gintąją žemę,
nepajudinami.

2008 05

Mūsų miestelio žmogus

Menant Antaną Dambrauską

Jis žingsniuoja gatve, kurioje daugiau negyvena,
it ką tik palikęs namus, kuriuose jo nebėr (o buvo?),
išėjęs iš vakar ir šiandien, rytoj, niekada, artėja
į mūsų dėvimų kūnų ir sunkstančių sielų popietę
iš kito pasaulio, kuriam nebuvome niekad ir buvom.
Ir visas miestelis tarytum semiamas tvano
bando sulipti į jį lyg į arką ar greitąjį laivą,
kuriuo vagojame šėlstančius žodžių vandenis,
į jo ramybę sulipti ir meilę, tikėjimą ir nuolankumą,
į vaikiško juoko išskaidrintą navos orą.
Tarsi artėja gatve beaistriu spindinčiu veidu.
Ir mes artėjam link jo nesibaigiančia virtine.
Ir nejučia prasilenkiam, paklydę savy pačiuose.

2005 11

Paskui tą varnėną sutikau Dubline

Jis tipeno ulbėdamas lapkričio
oro uoste, tuojau už atvykėlių salės durų,
kartais risčia pabėgėdamas
nuo artėjančių batų, kartais
į kažką snapu užsimodamas,
bet paskutinę akimirką
sulaikydamas jį prieš taikinį,
sumojęs, jog tai nevalgoma.

Apie save neturėčiau ką bepridurti.
Ten buvau tik trumpam užklydęs.

2008 11

Vita nuova

Girgžteli ryto vyriai mane pabudindami,
Titanai prisišvartuoja prie vandenyno dugno,
ir Febas išrieda iš idėjų olos
tviskančiu vežimu
tarsi naujas ferraris pro salono duris
į šviežią pasaulį, rytinių laikraščių tikslinamą...

Tuo tarpu bedugnės užmarštys ryja nakties sapnus
kartu su tais, kurie kėlė galvas
prieš mūsų dievus nepaisydami
finansų rinkų, ekonomikų indeksų,
prekių kainų, valiutų kursų.
Kova laimėta – Gajos sūnūs
dievų nutrenkti į Tartarą.
Naujasis gyvenimas sprogsta vaizduotėmis.

Apie šitokį greitį Febo žirgai nesapnavo.

2008 01

Tolstanti

Siaura gatvele – lieknakojė, smulkiais žingsneliais...
Štai, atsigrįš ir pažvelgs trumpai,
ir paspartins žingsnį. Nutolsta
į ateitį, kaip norėtų manyti jai mojantis
pro langą, tačiau ateitis tuščia tarsi aplankas be bylų,
vien tik neryškūs prisiminimų kontūrai,
mitų plėvės iš praeities, net nepripūstos oro,
lūkesčių pilys, nustalbus aistra. Ryto rūkas
praryja jos grakštų liemenį, man dovanotą kadaise,
palaimą ir bausmę, dvipusę monetą,
deivės kyšį, pelnytą atpildą. Greitakoje,
tad peržengi pagaliau regimybės ribą
          (tįsta laikas, mes tolstame juo nuo savęs
          mes tolstame nuo savęs pačių),
skiriančią pojūčių kuriamą vaizdą nuo ženklo,
idant galėtum sugrįžti,
idant kvėpavimas tavo pripūstų mitų plėves
ir man, o gal dar kam, prikeltų šį rytą, byla
gulantį į bibliotekos archyvo aplanką.

2004 11

Apibrėžimai

1

Aš viską galiu įvardinti,
viską galiu apibrėžti.

2

Net ovalinį tavo pilvą apvedu
eilėraščio ovalu, „mieloji“.

3

Kalba iš Kultūros, kuri mums priklauso,
kurią sukūrėm, išpuoselėjom, kurios viršūnę

4

apsmilkėm slaptų apeigų debesim,
ir uždraudėme jas išvysti

5

toms, kurių galios kūrybinės kyla savaime iš niekur,
kurių išpampę ovalai apgaubia, pagimdo net mus...

6

Tai suvokti sunkiausia. Kaip gimstame –
su Kultūra ar be jos?

7

Jeigu be, tai viską išsprendžia iniciacijos,
kurias atliekam slapta ir be vargo.

8

Bet kiekvienas esam patyrę,
kiek nedaug ką jos keičia.
Todėl abejonė lieka.

9

O jeigu su? Tai siaubinga! Nejau Kultūra
galėtų slypėti šiuose keistuose sutvėrimuose?!

10

Tada moteriškę su kūdikiu gaubiame ovalu
ir iškilmingai paskelbiame antro gimimo doktriną.

11

Taip, mes užvaldėme gamtą, supančiojom jūsų galias,
apeigom sukaustėme pusdievius,
kurie jus dulkindavo –
žinome tai, nesiginkit.

12

Mes pavertėm juos mediniais stabais, ir dabar
savo magiškais šokiais neleidžiame jiems atgyti,

13

nes žinome, jog pilnaties naktimis dar sapnuojate
ilgas, vaisingas jų varpas ir gniaužiančias strėnas rankas...

14

Todėl negalim nurimti,
todėl įtarimo, jog tai tik savęs apgaulė,
kirminas graužia smegenis.

15

Todėl prievartaujame, žudome, rodome jėgą ir valdžią,
kol susivokiame, kaip tai natūralu –
tiek aplinkui mirties, kad jos nė nebepadauginsi.

16

Ji viską yra apibrėžusi aklinu ovalu,
kurio geriau nematyti, nes apeigos jo neveikia.

17

Mieloji, idant apsisaugočiau
nuo tavo laisvės rinktis, nuo tavo valdžios man,

18

nuo baimės, nepasitikėjimo savimi, nuo tavo
polinkio atsiduoti pusdieviams mano vaizduotėje,
štai apvedu ovalu tavo atvaizdą tarsi senoj atvirutėj,

19

meditoju, smilkau dievams, išdeginu
savo širdies troškimus tarsi saulė dykumą,

20

sutraukau prisirišimus,
ir apsikamšau ramybe...

21

Bet kirminas ją pragraužia.

22

Atmetu normas, tiesas, taisykles, išsikraustau iš proto,
valios, kaltės ir tikėjimų, tiktai gėriuosi pavidalais,

23

svaigstu ekstazėse arba šiurpstu nuo katarsių,
kol kirminas krusteli ir pažadina.

24

Pagaliau nustėręs iš siaubo regiu,
kaip geismas mane tavimi apibrėžia it įsčiom.

2005 kovas,
Naujoji Gvinėja, Abelamų giria

Vesternas

Visada, kai išjodavau
į uolėtą lygumą, mano mintis tartum smėlį
pagaudavo nešti vėjas.

Mudu ten susitikdavom
ir dalindavomės aistra, bet visada man trūko
nuobodulio su tavimi.

Galvojau: kaip galima
turėti tave iki galo – nejau tik prie liudininkų,
nejau tik kitų sąmonėse?

Triukšmingai įžengdavau į saliūną,
gerdavau viskį prie baro varstydamas
visus išdidžiu žvilgsniu.

Tu ten niekada neateidavai,
nevaikščiodavai miestelio gatvėm greta manęs.
Kitų sąmonės liko tuščios.

Man nepakako tavęs,
kiek įstengiau turėti, tad nė nebūčiau dėl to
nušovęs net savo varžovo.

2006 06

Įkalnė

Moteris, stumianti įkalnėn
vežimėlį su verkiančiu kūdikiu,
kažkuo panaši į mane.

Jos strėnos juda visai kitaip
negu ji žengtų podiumu
ar net tuo pačiu šaligatviu
medžiokliškų žvilgsnių šviesoj.
Jos juda kažkaip nervingai,
įžambiai minčių ir geismų tėkmės
neišvengiamybės bėgiais,
per sandūras kūkčiojant sielai.

Įbedu žvilgsnį šaligatvin.

2007 04

Pokalbis kiniškame sode prie tvenkinio

Tik mudu ir du senukai, žaidžiantys šachmatais
Konfucijaus šventyklos sode.
Sakiau: argi negražu – tie įvairiaspalviai karpiai,
pranašaujantys ilgą, sotų bei ramų gyvenimą –
ar žodžiai kokie čia tiktų? Ir tu
atsakei, kad netrukus veikiausiai būsim kur nors kitur.
Ir tada daiktai ėmė slinktis iš savo kontūrų.
Mes dar bandėme gelbėti padėtį, kalbą pakreipę
į tos dienos laikraščius,
bet karpiai su mūsų žodžiais kaulinėse lūposе nėrė į dugną,
palikdami paviršių
mūs atspindžiams ir šliaužikams,
raižantiems jį kaip balsai raižo tuštumą.
Ir tada sodas pavirto į nusibodusį kambarį, mes pavirtome
į du ne pirmos jaunystės gyventojus, bandančius
žodžiais pakeisti veiksmus. Ir vėl
daugiau liko nepasakyta, daugiau
pasakyta ne to.

2008 11

Dekonstrukcija

Neskubėk. Ji pati prasidės,
savaime, mano žavioji drauguže,
niekieno nepaskelbta, ne iš karto pastebima.
Ir ne tų dalykų, kuriais norėjai pažaisti,
o tų, kuriais tegu nejučia gyvenai.
Be to, išsiplės erdvė, padidės atstumai,
tamsios properšos išsivieps
tarp minčių tėkmių, įsitikinimų,
tvirtai suręstų vaizdinių.
Prasmės pamirš viena kitą,
nustos savimi domėtis,
nuo tavęs atsiskirs
tai, kas atrodė nedaloma,
kas rodėsi tu. Tuštuma
ims atrodyti vis žavesnė...

2009 03

Tigrė narve

Pasaulėvaizdis suliniuotas
tiksliais stačiakampiais,
mintys – šalto metalo virbai,
aistra sustingus į plieną. Stebiu
abu juos – tigrę ir narvą,
skausmą jos gelsvose akyse
ir sunkų metalo liūdesį,
grakščius jos žingsnius
ir vos matomą plieno virpesį,
vieno ir kito nuovargį,
vieno ir kito nelaisvę.

Metai iš metų.

2008 09

Rasta papūgėlė. Skambinti...

(užrašas ant laiptinės durų, kabojęs 2006 liepos mėnesį)

Aš įkalinta tavyje it narvelyje,
it grotuotoje regimybėje,
tavo atvaizdas gaubia mane
kaip oda dengia tavo kūną. Tik atvirkščiai.
Esi viskas ir niekas, nes neturi substancijos;
tačiau pasaulis apčiuopiamas tik per tave.
Kai čiulbu ant tavo peties,
kai liečiu snapu tavo lūpas, jaučiuos tarsi būtų
prasiskyrę narvelio virbai, o aš
tapus jo savininke... Kokie man atrodo žmonės.
Deja, tesu laikina gyventoja,
snape kaip nuomą nešanti tau kažką,
kas sukelia priklausomybę,
dažnai įkyrinti, reikalaujanti dėmesio.
Sakai: pavasarį, vasarą, rudenį
mesiu ją lauk, paleisiu
į visas pasaulio šalis... Ir paleidi kartais.
Ir tada išnykstu netikėjimo ūkanose,
ir ant laukujų durų kabo raštelis,
ir kartais į langą kažkas pasibeldžia snapu,
ir kartais jį praveri.

2006 07

Aikštė

Desolate is the roof where the cat sat...
EZRA POUND, CANTO XXXIX.

Tuščia aikštė, kur stovėjo paminklas,
nebėra postamento, šunų apmaižioto,
vėjas atneša plono plastiko skiautę,
ji netikėtai pašoka paminklo vietoj
ir vėl nusileidžia už jo. Pasąmonė
susiurbė realybę, – sakau jaunai palydovei, –
dabar jau niekas nebeišaiškins,
kas, kaip ir kodėl pasikeitė.
Kas, kaip ir kodėl gyvena
kieno nors atmintyje –
bėgant laikui ji panašėja į kapines,
žemę, prarijusią antkapius.

2008 01

Nekalbėk garsiai, –

Ji sako, – kalbėk tartum pats su savim...

Mes išeiname pro sumuziejintų rūmų menes į sodą,
paskui – pro vartus į pievas,
vienas kitas paukštukas purpteli iš po kojų
lyg netyčia ištartas žodis.

Staiga ji šūkteli: many sukilo pavydas,
kuomet grožėjais tos moters veidu kamėjoje...
Bet juk ten tavo veidas, – sakau, –
tu keliauji per amžius mano širdies lopšy
anapus pavidalų,
anapus širdies,
anapus mano...

Nekalbėk garsiai, – ji sušnabžda, – aš išgirsiu...

2008 12

Skaitmeninis natiurmortas

Trys palmės žydros
lagūnos salelėje, jachta, balti
debesėliai ir mano šešėlis tarp jų,
už nugaros langas, apsnigtos pušys ir dūmas
iš kaimyninio namo kamino,
baltas kaip debesėliai, tik judantis
savo keliais pavėjui.

Nelyginant dvi kariuomenės.

Ir tarsi nieko daugiau nevyksta
nei anapus, nei šiapus.

2009 01

Per lūžtantį ledą?

Gruntas būna tąsesnis,
jo nestingdo šviesa,
neėda užterštas oras.

Už lako, dažų plėvelės
kelias aukštyn ar žemyn –
tu negali pasirinkti.

Šios dėlionės nebesuklijuosi,
neužglaistysi properšų
pavasario upės lede.

Trečias kelias –
bandyti dar kiek paplaukti
ant ledo lyties, galbūt

nuo vienos ant kitos šokinėjant,
bandant atsukti laiką,
puoselėti iliuzijas.

2009 03

Nišos

Vilniaus Katedroj visos užpildytos – priekyje
Paulius su kalaviju ir Mozė su šv. Jeronimo
įtaisytais ragais, evangelistų ketvertas,
šone – šaunioji Kazimierų septyniukė,
netikro sakalo klyksmas,
steigiantis tuštumą virš klausyklų,
į kurias mūsų nuodėmės dzingsi
it smulkūs variokai.

Rūšiuotojai prisistato vos tik iš atminties
šiukšlių maišas žnekteli į konteinerį,
prie jų nusileidžia keli purvini balandžiai,
nubaidyti nuo Katedros,
arčiau prisliūkina nušiurus katė –
Šiandien vieniems pasiseks daugiau,
kitiems – mažiau, o kai kam
nepasiseks visai: nišose švilpauja vėjai,
netikrais sakalais.
Plėvėti nakties sparnai
glėbia miestą. Šie žodžiai dar blaškosi,
nerasdami, kur nutūpti, paskui
subyra į dulkes.

2008 02

Įsienis

O nevykėliams Dievas turi iškirtęs įsienį. Tiems,
kuriuos Motina Gamta išmetė iš stipruolių lizdo,
viešpats Dievas turi šiltą lentyną sąmonės užkrosny.
Ten juos sudeda ir sustato, žodžių pūkais apklosto,
ten juos suguldo, subūva, sapnais apkamšo...
tada – pirmyn übermenšai, imtynininkai,
interneto komentatoriai, meno kritikai!..

2008 12

Portretas

Dažai suskeldėjo
kaip Leonardo, Vermeero,
kaip Rembrandto.
Laikas mūsų liga. Neišsipildymai.
O jei, – sakau, – koks lopelis iškris,
kas jį mokės sugrąžinti į užsimirštančią praeitį?
Ar atkurs restauratoriai spalvą,
besimainančius pustonius?
O jei atkurs, ar neims
jų kitu greičiu keisti laikas?

Aistros – mūsų liga. Neišpildomos.
Suskaldančios gruntą,
paverčiančios mus dėlionėmis
veidrodžių banalybėje...

O jeigu, – sakau, – tam lopely bus buvęs
atšvaitas tavo sielos ar mylimo veido šešėlis?

Atsigręžęs tarsi mačiau,
kaip staiga pradingai laike,
tarsi dažuos išskydai.

2006 05

Olimpiniai metai

Ar galiu jums pasiūlyti taurę vyno?
Anas stalelis po medžiais atrodo mielas.
Olimpiniais metais reikia kažko ir sielai.
Poezija vėl įtraukta į programą žaidynių.

Pasklaidžius kultūrinę spaudą, atrodo, jog tai komandinė
rungtis, tačiau iš tiesų eilėraščiai rašomi
individualiai, be nužymėtų takelių su fotofinišu,
šiek tiek paskendus savy,
panašiai kaip dėliojant pasjansą.
Nors retas kuris netrokšta aplodismentų,
laurų, meilės laiškelių ar bent smulkių banknotų –
pergales reikia kažkaip juk artikuliuoti...

O dar tas plaukimas su kliūtimis
į saule spindintį finišą,
į nemirtingumo, savotiško, žinoma, pergalę,
kuri kiekvienos sporto šakos pasąmonėj,
šlama laurais... poetiškai.

Klausiate, kuo užsiimu, kai nesportuoju?
Kaminkrėtys aš. Valau kelius
dūmams iš židinių, kuriuose liūdesys ir džiaugsmas
dega laiku lyg deguonim ir pelenėja į užmarštį.
Dūmai kyla į dangų, jiems nėra kur skubėti.
Sutiktos moterys bando mane paliesti.

2006 03

Akistata muziejuje

Bybgalve Kipride
(kreipiuosi į dievą, tūnantį mumyse,
valdantį mūsų rankas ir protus,
o gal į abu – Apoloną ir Dionisą), koks ilgas
kelias nuo tavo grubaus amuleto,
abiejų pradų nukryžiuotu kūnu
kerinčio buką pasaulį,
lig tos marmurinės mergaitės standžiom krūtim
ir jaunuolio strėnom, helėnės,
žvilgsnio ugny atgyjančiu kūnu
išduodančios aukso kraigu mėnesienoje
andai žengusį meistrą, ir koks
dar ilgas laikas lig mūsų
barbariško konceptualizmo,
vienkartiniuos pavidaluos gniaužiančio
nebūtinas minteles
tarsi nuosavus lytinius organus,
valdančius mūsų rankas ir protus.

2009 04

Dar mirė

Gerardui – literatūros mokslo tikslais

Mirė vanduo tvenkiny iš ilgesio
kartą nebesulaukęs žvilgsnio.

Mirė meilė tame vandeny
susipynus kūnams.

Mirė poetas ant kranto
nustojęs savim gėrėtis.

Mirė šviesa akyse, susidrumstė
vyzdžių gelmė nesulaukusi atspindžio.

Milijardai pilkųjų ląstelių mirdamos
nusinešė mūsų mintis anapus veidrodžio stiklo.

Užlūžo kietasis diskas
nuo savivokos viruso.

2006 06

Netikėkit menu

Menant Albiną Žukauską

Taip nepatogu kojai ant greičio pedalo,
vietos jai nerandu, maudžia visą
nuo šlaunies iki pėdos, galvoju: va,
jeigu taip tokią lazdą, kokia Salvadoras
savo paveiksluose ramsto visokius strampus,
jei tokią surasčiau, nulupčiau žievę,
išsidžiovinčiau, gerai prisitaikyčiau aukštį...
Taip, tačiau kur ją gauti, tokių šakočių nepamenu
net išlandytuose ir išlankstytuose savo vaikystės krūmynuose,
nors gal ne ta akimi žiūrėdavau, ir nepamenu
matęs vėliau jų mūsų pasaulio akropoliuos,
nebent flamandų paveiksluos,
bet negi iš ten bepaimsi?
Ne, neprisimenu, ko gero Dali
bus sugalvojęs tokią – tikrovišką, bet ne tikrą,
imitaciją to, kas regisi, visą laiką
maišosi po akimis, bet ko iš tiesų nėra.

Netikėkit menu, netikėkit –
jis nepadeda mums gyventi.

2006 01

Apie Poeziją ir Būtį

*

Poezijoje neturi būti
per daug Būties, tik truputį,
nes perteklius gali išties
papiktinti kokį mažutį,
jei jums nepavyktų Būties
iškišti klasta jam už buitį.

*

Eilėraštis nesibodint
padaromas vien tik iš žodžių, –
kartą pabandė įrodyt
vienas poetas iš Vienos
(ir pagaliau ne jis vienas).
Normalūs buvo jo žodžiai.

*

Poezija gali klaidinti, –
prasitarė sykį į Seimą
patekęs poetas iš kaimo,
ir pats pasigavo šią mintį –
nes juk neklaidins politikas.
Skaitytojas juo pasitiki.

*

Gyvenimas – teatras, –
kadaise rašė Šekspyras
(ar peikęs ką taip, ar gyręs...)
Gyvenimą teatràs
teatre, kurs menu šiuo viską
meluodamas išsipažįsta.

*

Kartą ant kinų sienos
muitininkai paprašė
kilmę minčių nurodyt.
Teko tad visą dieną
suokt, jog eiles šias parašė
Kitas, kažkoks baltaodis.

*

Ant virvelių marionetė
pririšiota nekalbėti
negali, nes pjesės tekstą
ištart vadeliotojui teks tą,
kur mūzos poetui diktavo,
jo galva mosavo kaip savo.

*

Maneisi esąs nemirtingas,
kuriam tarsi dievui pritinka
akimirkas laimės kartoti,
kol nenusibos? Ar kas tokį
likimą patyrė – laimingas?
Tik nuobodulys nemirtingas.

*

Poezija – menas mylėti
save, – vakare prie bufeto
prasitarė tūlas poetas,
ką tik eilėmis tai įrodęs.
Dar sakė: pradžioj buvo Žodis.
Ir štai jų jau pilnos paklodės.

*

Poezija – žodžių dėlionė
ant liulančio geismo paviršiaus, –
poetas iš Kipro („valio“ – ne
tokiems, o Kipridei) pareiškė.
Atrodė tarytum pamiršęs
žodžius ir kalbėjo neaiškiai.

*

Būtis – tai gryni makaronai, –
kalbėjo poetai, Mamonai
tarnauti mėginę raudonai,
deja, poetus milijonai
aplenkia it buliai Pamplonoj.
Buitis jų – vieni makaronai.

*

Eilėraštyje neturi būti
per daug prasmės, tik truputį, –
tvirtino man, – dievaži, –
dar jauna poetė iš Triesto,
saulėto Adrijos miesto,
bet neypatingai graži.

*

tada tokia tyla
tokia tyla tada
tyla tada tokia
tokia tada tyla
tyla tokia tada
tada tyla tokia

Netikėk

Tai kraujas vaizduotes kaitina,
jame ištirpus ugnis, tokia panaši į sielą.
Pasaulis skendi savy
ir nebent obuoliais ankstyvaisiais sudunksi
į mūsų viršugalvius, kad pabustume.
Vaizduotės užpildo pavidalų vynmaišius.
Daiktai – mūsų veidrodžiai: štai, kai pradės raukšlėtis
oda ir standžiosios vaizduotės slėgis nukris juose,
laiko ašmenys tuoj išvagos paviršius.
Net ir tas liaunas kūnas, – pameni? –
andai nardęs bangų mūšoje, neteks
savo spindesio, auros, kažko,
kas yra šalia grožio ir jį papildo,
įprasmina.

Tavo syvai daiktus savy paverčia
daiktais tau, mėnuo juos valdo –
potvyniai ir atoslūgiai. Netikėk
regimybėm, iešmininke:
priežasčių – pasekmių grandinėje
irgi daug persirengėlių,
bandyk nepaklysti tarp jų, nesureikšminti,
neprisirišti.

Kraujas vaizduotes kaitina,
syvuos ištirpus ugnis.

2007 12 31

Kalėdų Paukštukas

Toks spalvotas, su segtuku vietoj pėdos,
su žvilgančia stiklo plaušelių uodega,
kasmet atskrisdavo iš nepasiekiamos spintos
ir nutūpdavo ant Kalėdų eglutės,
ir užgiedodavo man apie kitą, gražesnį gyvenimą.
Ir taip per keletą metų susuko lizdą
mano galvos brūzgynuose...
Ir aš įpratau jo laukti, išmokau ilgėtis, su juo
tapatinti vis daugiau širdžiai mielų dalykų.
Tai buvo pirmoji ertmė, pirmas inkilas
sąmonės monolite,
sapnų sandėlis, troškimų saugykla,
vaizdinių katalogo menė,
pirma tuštuma.

Tarsi menu jo balsą...

2009 12

turinys

I

II

III

Platelis, Kornelijus
Pl-24
KARSTINIAI REIŠKINIAI: EILĖRAŠČIAI
/ KORNELIJUS PLATELIS. – VILNIUS:
LIETUVOS RAŠYTOJŲ SĄJUNGOS LEIDYKLA,
2010. – 144 P.
ISBN 978-9986-39-630-7

Aštuntas žinomo poeto, Nacionalinės premijos laureato, eilėraščių rinkinys. Nauji jo eilėraščiai stengiasi vienyti gyvenimo priešybes ir kartu šypteli: tie protingi bandymai naivūs, visuma vis tiek daugiaspalvė, neatspėjama. Dėl novelinio būsenų konkretumo eilėraščius skaityti tiesiog įdomu. Įdomi ir žanrinė įvairovė – išplėtotos kompozicijos, originalūs ciklai, diskusinė kalba, nemažas pluoštas haiku ir senryu.

UDK 888.2-1

KORNELIJUS PLATELIS
karstiniai reiškiniai / eilėraščiai
/ redaktorius Valentinas Sventickas

/ korektorė Virginija Savickienė
/ maketavo Dalia Kavaliūnaitė
2010 04 15. 3,2 apsk. leidyb. l.
767-oji leidyklos knyga. Išleido Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, K. Sirvydo 6, LT-01101 Vilnius,
www.rsleidykla.lt / info@rsleidykla.lt
Spausdino UAB „Petro ofsetas", Žalgirio 90, LT-09303 Vilnius.
www.petroofsetas.lt